

Fietsen in Oosterzele

Actieplan 2020 - 2030

Auteur: Henky Martens

Beleidsverantwoordelijke: Christ Meuleman

Inhoud

Inleiding.....	4
T 1. Werken aan een leesbaar en uniform fietsnetwerk met een hoge kwaliteitsnorm	5
Fietssnelwegen/hoofdassen	5
Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk	5
Lokaal Functioneel Fietsroutenetwerk.....	5
Verkeerswegen	5
Ambitie.....	5
Acties.....	6
T 2. Werken aan comfort	7
Ambitie	7
Acties.....	7
T 3. Werken aan veiligheid.....	8
Ambitie	8
Acties.....	8
T 4. Werken aan fietsparkeren	9
Ambitie	9
Acties.....	9
T 5. Werken aan combimobiliteit.....	11
Ambitie.....	11
Acties.....	11
Mobipunt station Scheldewindeke	11

Mobipunt Oosterzele centrum	11
Wijkpunt.....	12
Carpoolpunt	12
T 6. Werken aan en investeren in onderhoud.....	13
Ambitie.....	13
Acties.....	13
T 7. Werken aan de voorbeeldfunctie.....	14
Ambitie.....	14
Acties.....	14
T 8. Werken aan cijfers en data.....	15
Ambitie.....	15
Acties.....	15
T 9. Werken aan handhaving en preventie	16
Ambitie.....	16
Acties.....	16
T 10. Werken aan sensibilisatie.....	17
Ambitie.....	17
Acties.....	17

Inleiding

Het fietsgebruik in Vlaanderen neemt de laatste jaren een hoge vlucht. De opkomst van de elektrische fiets is een zekere factor in de toename van het gebruik van de fiets. Ook in Oosterzele is deze trend duidelijk waarneembaar. Met dit plan willen we nagaan wat de sterke punten zijn in het gemeentelijk fietsbeleid en gaan we actief op zoek naar verbeterpunten.

Om het fietsgebruik in onze gemeente te blijven stimuleren zetten we in op twee pijlers; veiligheid en aantrekkingskracht.

Veiligheid is een belangrijke pijler. Hierbij denken we niet enkel aan ongevallen tussen verschillende verkeersmodi, ook de zogenaamde eenzijdige ongevallen, waarbij enkel de fietser betrokken is verdient onze aandacht. Daarnaast focussen we op senioren op de fiets, oversteekplaatsen voor fietsers en het creëren van ruimte voor de fiets op de rijweg.

Fietsgebruik moet aantrekkelijk zijn, betere fietsvoorzieningen verleiden onze inwoners om vaker de fiets te nemen om naar de winkel te gaan maar ook als dagelijkse gewoonte voor woon- school- en woon- werkverkeer. Niet enkel de harde infrastructuur is van belang, het totaalpakket moet kloppen. Openbare verlichting, fietsstalplaatsen, oplaadmogelijkheden,... elk puzzelstukje draagt bij aan de belevenis voor de fietser. Tot slot draagt ook educatie en promotie bij aan een grotere verkeersveiligheid en wordt de fietser herhaaldelijk in de aandacht gebracht, niet enkel bij de gebruiker maar bij elke verkeerdeelnemers.

Dit plan wordt opgesteld aan de hand van targets of doelstellingen en geeft een toekomstvisie weer van Oosterzele als fietsgemeente.

T 1. Werken aan een leesbaar en uniform fietsnetwerk met een hoge kwaliteitsnorm

---

Fietssnelwegen/hoofdassen

De spoorlijn L112 Gent – Geraardsbergen doorkruist de gemeente van noord naar zuid. De spoorlijn bedient 5 stopplaatsen binnen de gemeente. Voor de inwoners van Gijzenzele is de stopplaats Gontrode vlakbij gelegen.

Langs deze spoorlijn wordt werk gemaakt van de fietssnelweg F417. Dit is de hoofdader waarrond het gemeentelijk fietsnetwerk is opgebouwd.

In de toekomst wordt in het kader van de omvorming van de gewestweg N42 een dubbelrichtingsfietspad aangelegd van de gemeentegrens met Zottegem tot aan de Ambachtszone. In het centrum van Oosterzele vervolgt het fietspad zijn weg in noordelijke richting langs de Geraardsbergsesteenweg. Deze nieuwe fietsverbinding wordt beschouwd als een tweede hoofdwas parallel aan de fietssnelweg F417.

Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk

Fietspaden op bovenlokaal niveau verbinden de deelgemeenten onderling en geven ontsluiting naar de kernen van buurgemeenten. Logischerwijze worden grotere verkeersaders geselecteerd als verbinding op bovenlokaal niveau. Al deze fietspaden worden geënt op beide hoofdassen.

Lokaal Functioneel Fietsroutenetwerk

Deze selectie van lokale wegen maakt het fietsnetwerk fijnmaziger door verbinding te maken met de hogere fietsnetwerk. Naast de functionele kunnen deze wegen ook een recreatieve invulling hebben.

Verkavelingswegen

In Oosterzele zijn tal van oude verkavelingswegen aanwezig. Veel landbouwwegen werden in de jaren '70 gebetonneerd. Een probleem dat wordt vastgesteld is dat deze wegen veelvuldig gebruikt als sluiptwegen. Om de 'tijdswinst' te minimaliseren werd in 2017 een zonaal snelheidsplan ingevoerd in de gemeente, de maximum rijsnelheid op deze wegen werd beperkt tot 50 km/u. Dit is een eerste aanzet om deze wegen terug te geven aan de verkeersmodi die er horen: landbouwverkeer, stappers en trappers en lokaal verkeer. Een volgende stap is de beperking van het gebruik van de verkavelingswegen door het nemen van (harde) infrastructurele maatregelen.

Ambitie

Oosterzele wil zijn rol opnemen als fietsgemeente, een gemeente waar het aangenaam, comfortabel en veilig is om te fietsen. Om aan deze opzet te voldoen wil de gemeente versneld inzetten op het aanleggen van fietsinfrastructuur.

Acties

Geplande acties voor de periode 2020 – 2030

- Verdere aanleg fietssnelweg F417 tussen de dorpskernen van Balegem en Scheldewindeke
- Aanleg fietspad Yshoute vanaf de Molenstraat tot aan de gewestweg N42
- Aanleg fietspad Geraardsbergsesteenweg vanaf Keiberg tot kruispunt Meerstraat-Oude Wettersesteenweg
- Modernisering van het bestaande fietspad Molenstraat
- Aanleg fietssuggestiestroken N415 – Stationsstraat, Marktplein, Pelgrim, Dorp, Keiberg, Houtemstraat (in onderhandeling met Agentschap Wegen & Verkeer)
- Aanleg fietssuggestiestroken driehoek dorp Oosterzele – Dorp, Voordries, Achterdries
- Aanleg fietssuggestiestroken Houte
- Invoeren en aanleg fietsstraat Houte, Poststraat, Sint-Martensdries
- Invoeren en aanleg fietsstraat Oude Heirbaan
- Doortrekking fietspad Houtemstraat vanaf de Boekhoutstraat tot aan de gemeentegrens met Sint-Lievens-Houtem (gelijklopend met realisatie Aquafinwerken)
- Aanleg fietspad Yshoute vanaf de gewestweg N42 tot aan de gemeentegrens met Sint-Lievens-Houtem (gelijklopend met realisatie Aquafinwerken)

T 2. Werken aan comfort

Ambitie

Een fietsroute met van goede kwaliteit is voor fietsers minstens even belangrijk als de kortste route. De gemeente engageert zich om nieuwe fietsinfrastructuur met hoge kwaliteit aan te leggen, de leidraad hierin is het fietsvademeccum. De keuze voor asfalt, voldoende 'wegbreedte' en voorrangregeling voor fietsers zijn hier belangrijke aandachtspunten

Acties

- Fietsers in de voorrang: waar mogelijk krijgen de fietsers steeds voorrang, kruispunten worden op zo'n manier ingericht dat de voorrangregeling duidelijk is voor elke verkeersdeelnemer. Een uitzondering op de voorrangregeling zijn de wegen van 1^e en 2^e categorie. Op deze wegen is de intensiteit van gemotoriseerd verkeer zo hoog dat gevaarlijke situaties gecreëerd worden.
- Fietsers op asfalt: asfalt geeft de hoogste comfortwaarde voor fietsers. Nieuwe fietspaden worden altijd aangelegd in asfalt. Oude fietspaden aangelegd in beton of klinkerverharding worden aan een kwaliteitstoets onderworpen.
- Fietsers krijgen ruimte: nieuwe fietspaden worden aangelegd met een minimumbreedte van 1,75 meter. Om in te spelen op nieuwe evoluties (speed pedelec, bakfietsen, kinderkarren) wordt waar mogelijk een fietspadbreedte van 2 meter voorzien. Voor dubbelrichtingsfietspaden is de minimumnorm 3 meter, waar mogelijk wordt een breedte van 4 meter aangeboden.
- Fietsers krijgen info: naast de bestaande fietsbewegwijzering op de bovenlokale routes worden gemeentelijke aantrekkingspolen en -verbindingsroutes bewegwijzerd

T 3. Werken aan veiligheid

Ambitie

Naast het aanbieden van comfort is veiligheid een cruciale norm. Een comfortabel fietspad, gebruikt als kortste route maar met onveilige situaties zal door fietsers gemeden worden. De inrichting van het fietspad is hier van enorm belang. Om de veiligheid te verzekeren en te optimaliseren houden we rekening met verschillende factoren.

Acties

- Extra aandacht voor senioren en eenzijdige ongevallen: een ongeval schuilt soms in een klein hoekje, de opkomst van de (snelle) elektrische fiets draagt bij aan de modal shift maar door een afnemend reactievermogen bij senioren vormen kleine euvels op de fietsroute een probleem. Paaltjes, hoge trottoirbanden, hellingen zijn een potentieel gevaar. Bij ontwerp van nieuwe infrastructuur vermijden we dergelijke hinder, op de bestaande fietsroutes wordt een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd.
- Extra aandacht voor de jongeren: op routes waar veel jonge fietsers aanwezig zijn (scholen, site de Kluize) moet er extra aandacht besteed worden aan fietsveiligheid. De zones 30 worden ondersteund door het aanbieden van fietsinfrastructuur.
- Extra aandacht voor oversteken: de veiligste oversteek is geen oversteek. Het aantal oversteken wordt dus best zo veel mogelijk beperkt. Waar oversteken noodzakelijk zijn worden deze geval per geval onderzocht. De oversteek moet zo kort mogelijk zijn, eventueel beveiligd door een middengeleider, extra accentuering van de oversteek en het vlak maken van de boordsteen zijn belangrijke factoren.

T 4. Werken aan fietsparkeren

Ambitie

De ambitie om het aantal fietsverplaatsingen te doen stijgen brengt ook de vraag naar bijkomende fietsparkeervoorzieningen met zich mee. Fietsers hebben de duidelijke vraag om hun fiets op een veilige en kwalitatieve manier te stallen. Fietsenstallingen die niet vlot bereikbaar zijn of niet het nodige comfort aanbieden zullen minder of niet gebruikt worden. Los gestalde fietsen zijn niet enkel diefstalgevoelig, ze brengen ook hinder met zich mee voor voetgangers en zijn een uitnodiging voor vandalisme.

Acties

- De fietsenstallingen zijn aangepast aan de hedendaagse noden, alle types fietsen zijn 'stalbaar'. We denken niet alleen aan bakfietsen maar ook aan fietsen met dikke banden of fietsen met een stuur- of dragerkratje.
- Aan gemeentelijke attractiepolen wordt steeds voorzien in voldoende stalmogelijkheden. Waar mogelijk worden overdekte fietsparkeerplaatsen aangeboden.
- De aangeboden fietsenstallingen zijn veilig, naast voldoende sociale controle wordt samengewerkt met de lokale politie in een actieplan om fietsendiefstallen te voorkomen. Sensibilisatie, handhaving, camerabewaking, fietsregistratie vormen samen een pakket.
- Er wordt samen met de NMBS en de politie gewerkt aan handhaving gericht op weesfietsen en fietswrakken.
- Er wordt een icoonproject opgezet om autoparkeerplaatsen te vervangen door fietsparkeerplaatsen. Dit kan gebeuren op een strategische plaats waar de fietsparkeerplaatsen zeker gebruikt zullen worden.

- In de gemeentelijke bouwverordening wordt een luik fietsparkeren toegevoegd. Bij de bouw van meergezinswoningen en appartementen wordt een minimum aantal fietsparkeerplaatsen opgelegd.
- Aan elke NMBS-stopplaats is voldoende overdekte fietsparkeerruimte.
- Samen met de Lijn wordt een potentieonderzoek uitgevoerd voor het plaatsen van fietsenstallingen aan de haltes.

T 5. Werken aan combimobiliteit

Ambitie

Om de gemeentelijke verkeersstromen te verduurzamen wil Oosterzele inzetten op combimobiliteit, het gebruik van verschillende vervoersmiddelen om de verplaatsing te maken. De gemeente heeft een sturende rol door zijn inwoners die mogelijkheid te bieden. Als landelijke gemeente gebeurt het voor- en natransport richting trein vooral met de wagen. Door een actieve rol te spelen wenst de gemeente deze verkeersstromen te beïnvloeden.

Acties

In Oosterzele worden verschillende comfortabele en kwaliteitsvolle mobipunten ingericht. Niet elk mobipunt ziet er hetzelfde uit, de inrichting wijzigt naargelang het bedoeld gebruik:

Mobipunt station Scheldewindeke

De NMBS-stopplaats Scheldewindeke is de best uitgeruste van de vijf aanwezige stopplaatsen in de gemeente. Samen met het centrumpunt Oosterzele zal dit mobipunt volwaardig uitgebouwd worden. Volgende functies worden aangeboden

- Autodelen
- Fietsdelen
- Elektrische oplaadpunten
- Lockers (met oplaadpunt fietsbatterij)
- Lockers voor ontvangst online aangekochte pakketten (pakjesautomaat)
- Voorzieningen voor buitenmaatse fietsen
- Beveiliging, bewaking

Mobipunt Oosterzele centrum

Dit mobipunt wordt op dezelfde manier ingedeeld als het bovenstaand mobipunt, echter zullen er niet hetzelfde aantal fietsenstallingen aanwezig zijn. De keuze voor een locatie in de onmiddellijke omgeving van het gemeentehuis wordt naast de aanwezige gemeentelijke diensten aangevuld door bushaltes zowel bediend door de twee vaste buslijnen 20 en 49.

Wijkpunt

Uitwisselpunten op lager niveau. De vier resterende stopplaatsen NMBS kunnen hierbij opgenomen worden. Er is een aanbod van voldoende en comfortabele fietsenstalling waarbij de buitenmaatse fietsen niet vergeten worden. Het ter beschikking stellen van een aantal lockers mag hierbij niet uit het oog verloren worden.

Ook aan de haltes van de Lijn dient op basis van gebruik een minimum dienstverlening te zijn. Fietsen moeten op een veilige manier, zowel voor de gebruiker als voor de verkeersdeelnemer, gestald kunnen worden.

Op wijkniveau wordt onderzoek gevoerd naar het potentieel van openbare fietsenstallingen. In nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen is de opname van fietsstalplaatsen een verplichting.

Carpoolpunt

In het kader van de geplande herinrichtingswerken van de N42 wordt een nieuwe carpoolparking aangelegd ter hoogte van het knooppunt van de Gijzenzelestraat. De gemeente vraagt deze parking in te richten als mobipunt. Er wordt een halte van de Lijn voorzien, samen met de opgesomde eisen voor een mobipunt.

T 6. Werken aan en investeren in onderhoud

Ambitie

Alle infrastructuur die wordt aangeboden dient van bij de start aan hoge kwaliteitsnormen te voldoen. Door het uitvoeren van de nodige onderhoudswerken behouden de fietspaden, stallingen, verkeerssignalisatie en andere aangeboden dienstverlening hun hoge standaard. In Oosterzele springen we dus niet enkel bij waar en wanneer nodig maar is een onderhoudsplan uitgewerkt, het 4-seizoenen onderhoud.

Acties

Elk seizoen heeft zijn eigenheid en brengt specifieke problemen met zich mee. Oosterzele beperkt zich niet enkel dor fietspaden en -wegen ijs- en sneeuwvrij te houden, de gemeente wil op elk ogenblik van het jaar een vlot berijdbaar fietspad. De werken voor het onderhoud van de fietswegenis worden uitgevoerd door aangestelde aannemers. Onder deze werken wordt verstaan:

- Borstelen en reinigen van de fietspaden
- Onkruidvrij houden van de fietspaden met speciale aandacht voor de zomen
- Water- en moddervrij houden van de fietspaden
- Investeren in erosie maatregelen
- Periodieke controle en onderhoud van de wegenis, cfr. tractorsluizen
- Ijs- en sneeuwvrij houden van de fietspaden
- Controle op en wegwerken van overhangende struiken en takken van bomen
- Onderhoud openbare verlichting
- Onderhoud van verkeerssignalisatie
- Zwerfvuilophalingen
- Onderhoud van fietsstalplaatsen, netheid, sluikstorten en reinigen vuilnisbakken
- Onderhoud van fietsstalplaatsen, uitvoeren kleine herstellingen
- ...

T 7. Werken aan de voorbeeldfunctie

Ambitie

De gemeente Oosterzele wil een voorbeeld zijn voor haar inwoners. Door zelf de daad bij het woord te voegen wordt fietsgebruik in de gemeente gepromoot. De gemeentelijke infrastructuur wordt gebruiksvriendelijk gemaakt voor fietsers.

Acties

- De fietsvergoeding voor woon- werkverkeer wordt verhoogd naar 0,24€/km
- Elke gemeentelijke 'werkplek' beschikt over een kwalitatieve en veilige fietsenstalling
- Leidinggevenden geven het goede voorbeeld
- Door in te schrijven op het fietsendeelsysteem zijn fietsen beschikbaar voor korte werk gerelateerde verplaatsingen
- Er worden fietsaccessoires zoals laptotassen, regenkledij, e.a. aangeboden aan de fietsende werknemers
- Samenwerking met lokale fietshandelaars voor onderhoud en herstel

T 8. Werken aan cijfers en data

Ambitie

Meten is weten, maar meten is geen doel op zich. Bovendien verliezen we uit het oog wat we meten. Meten is pas weten, als je weet wat je meet.

Momenteel worden de meeste fietstellingen manueel uitgevoerd wat inhoudt dat dit een tijdsopname is van korte duur. Bij intensiteitsmetingen uitgevoerd door de politie kunnen al de tweewielers onderscheiden worden. Toch beschikt de gemeente over weinig data.

Door de aankoop van een specifiek fietstelsysteem kunnen de tellingen intensiever uitgevoerd worden.

Ook fietsparkeermetingen moeten voldoende aandacht krijgen. Door het uitvoeren van parkeermetingen op regelmatige basis kan capaciteitsgebrek tijdig vastgesteld worden. In dezelfde beweging worden de stallingen ook aan een visuele controle onderworpen.

Acties

- Uitvoeren van nulmetingen voor geplande aanleg
- Uitvoeren van evaluatiemetingen
- Uitvoeren van prospectiemetingen
- Uitvoeren van herhalingsmetingen
- Uitvoeren van fietsparkeermetingen
- Uitbouwen van een weesfietsenbeleid, ook in samenwerking met de NMBS

T 9. Werken aan handhaving en preventie

Ambitie

Naast het politionele luik rond handhaving kan ook de gemeente hier zijn duit in het zakje doen. Door het organiseren van informatiecampagnes rond fietsgebruik wordt gewezen op de mogelijke gevaren voor fietsers.

Acties

- Samenwerken met de politie rond:
  - Parkeren op het fietspad tegengaan (bekeuren)
  - Handhavingsbeleid, ook voor fietsers
  - Controle fietsuitrusting
  - Fietsregistratie
  - Weesfietsen
  - Bewaakte stallingen
  - ....
- Uitwerken van informatiecampagnes rond:
  - Dode hoek
  - Fietsregistratie
  - Fietsdiefstalpreventie
  - Fietsuitrusting
  - ...

T 10. Werken aan sensibilisatie

Ambitie

Een fietser ben je, een fietser kan je worden. Door maatschappelijk draagvlak te creëren wordt een fietscultuur in de gemeente opgebouwd. De fiets wordt het eerste verplaatsingsmiddel, gemotoriseerd vervoer wordt het alternatief. Door intern en extern doelgericht te communiceren wordt het fietsbeleid telkens opnieuw in de kijker geplaatst.

Acties

- Opzetten van doelgerichte communicatiecampagnes, hetzij met eigen middelen of door deel te nemen aan bestaande acties. Verschillende doelgroepen worden hiermee bereikt:
  - Woon- werkverkeer
  - Woon- schoolverkeer
  - Woon- winkelverkeer
  - Recreatief en sportief
- Plaatsen van fietsbewegwijzering naar gemeentelijke attractiepolen. Naast het bewegwijzeren van de bovenlokale fietsroutes worden ook lokale fietswegen opgenomen in het plan
- Blijvend communiceren rond de genomen initiatieven, acties en aanwezige infrastructuur
- Betrekken van verschillende doelgroepen: senioren, kinderen, ouders en grootouders

